

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

DĖL SMULKIOJO IR VIDUTINIO VERSLO PLĖTROS ĮSTATYMO NR. VIII-935 2, 8 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 7¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO IR GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-1007 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ (TAP-18-1733(2) (TAIS Nr. 18-11338(3))

2019-02-07 Nr. NV-362

Vilnius

Rengėjas: Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Tikslas: apibrėžti startuolio sąvoką, įmonės įtraukimo į Startuolių sąrašą ir išbraukimo iš jo sąlygas ir nustatyti lengvatinį GPM tarifą į Startuolių sąrašą įtrauktų labai mažų įmonių, kurios Juridinių asmenų registre registruotos ne ilgiau kaip 3 metus, darbuotojams.

Esama situacija: šiuo metu įstatymuose nėra startuolio sąvokos apibrėžties, todėl nėra ir įstatymo galios nuostatų, leidžiančių išskirtinai tik startuoliams taikyti atitinkamas lengvatas ir kitas valstybės paramos formas ir taip paskatinti jų steigimąsi ir plėtrą.

Esmė:

- apibrėžti, kad startuolis yra didelį ir inovacijomis grįstą verslo plėtros potencialą turinti labai maža ar maža jauna įmonė;
- nustatyti, kad sprendimą dėl asmens įtraukimo į Startuolių sąrašą ir išbraukimo iš šio sąrašo priima Vyriausybės įgaliota institucija arba įstaiga ekonomikos ir inovacijų ministro nustatyta tvarka;
- sprendimas dėl asmens įtraukimo į Startuolių sąrašą priimamas asmens prašymu, kai asmuo:
 - ✓ yra labai maža ar maža jauna (atitinkanti ekonomikos ir inovacijų ministro nustatytus kriterijus) įmonė;
 - ✓ turi didelį ir inovacijomis grįstą verslo plėtros potencialą – inovacinę veiklą vykdančio smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto galimybė prekes ir (ar) paslaugas plėsti į tarptautines rinkas ir per trumpą laikotarpį pateikti prekių ir (ar) paslaugų tarptautinėms rinkoms (pagal ekonomikos ir inovacijų ministro nustatytus įtraukimo į Startuolių sąrašą ir išbraukimo iš šio sąrašo tvarkos apraše vertinimo kriterijus, kurie bus parengti atsižvelgiant į EBPO siūlomas technologinių inovacijų duomenų rinkimo ir aiškinimo nuostatas).
- nustatyti, kad į Startuolių sąrašą įtrauktų įmonių, kurios įtraukimo į Startuolių sąrašą metu atitiko labai mažos įmonės kriterijus ir kurios Juridinių asmenų registre registruotos ne ilgiau kaip 3 metus, ne daugiau kaip 9 darbuotojų pajamoms iš darbo santykių pirmaisiais ir antraisiais šios įmonės veiklos metais taikomas lengvatinis 0 procentų GPM tarifas, o trečiaisiais veiklos metais - lengvatinis 5 procentų GPM tarifas, bet ne didesnei pajamų daliai nei 1,5 VDU per mėnesį;
- pažymėtina, kad taikant GPM lengvatas startuolio darbuotojams valstybės biudžetas 2020 m. netektų 4,1 mln. eurų, 2021 m. – 5,7 mln. eurų, 2022 m. - 6,2 mln. eurų, 2023 m. - 3,2 mln. eurų, iš viso - 19,4 mln. eurų, bet tikimasi, kad po 10 metų iš surinktų papildomų

mokesčių atėmus suteiktas mokestines lengvatas skirtumas būtų 42 mln. eurų. Papildomos mokestinės pajamos suteiktas mokestines lengvatas viršytų penktaisiais metais.

Derinimas:

- derinta su Finansų, Švietimo ir mokslo, Socialinės apsaugos ir darbo, Teisingumo, Žemės ūkio ministerijomis, Konkurencijos taryba, Europos teisės departamentu, Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo taryba, Lietuvos savivaldybių asociacija, VšĮ „Versli Lietuva“, VšĮ „Lietuvos verslo paramos agentūra“, UAB „Investicijų ir verslo garantijos“, Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra;
- Ekonomikos ir inovacijų ministerija 2019 m. sausio 9 d. organizavo suinteresuotų institucijų pasitarimą pastaboms ir pasiūlymams aptarti;
- teikiami patikslinti projektai, įvertinus Teisingumo, Finansų ministerijų ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas;
- Finansų ministerija nepitaria GPM lengvatos taikymui ir siūlo ieškoti alternatyvių būdų startuoliams skatinti;
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2019 m. vasario 7 d. antrinėje išvadoje NV-361 pažymi, kad įstatymuose vartojamų sąvokų turinys gali būti apibrėžiamas ir aiškinamas tik įstatymuose, o ne žemesnės galios teisės aktu. Kriterijų neįtvirtinimas įstatyminiu lygmeniu, sąlygoja neapibrėžtumą, nes lieka nereglamentuoti aiškūs kriterijai, kuriais vadovaujantis ūkio subjektas įrašomas į Startuolių sąrašą

Atitiktis Vyriausybės programai: įgyvendina Vyriausybės programos plano priemonę - pradedančiosios įmonės (startuolio) sąvokos ir veiklos reglamentavimas teisės aktuose.

Dalykinio vertimo išvada:

- manytume, kad sprendimo priėmimui dėl startuolio sąvokos apibrėžties būtų tikslinga turėti informaciją, kaip kitose ES šalyse yra apibrėžta ši sąvoka, nes dar 2017 metų viduryje Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) savo rezoliucijoje „EESRK indėlis į Europos Komisijos 2018 m. darbo programą“ akcentavo, kad mažų ir vidutinių įmonių (MVI) politika turėtų būti pritaikyta skirtingiems įvairių tipų įmonių (šeimos įmonių, tradicinių mažų ir labai mažų įmonių, veiklą pradedančių (angl. *start-up*) ir veiklą plečiančių (angl. *scale-up*) įmonių, įskaitant socialinės ekonomikos įmones) poreikiams ir paragino Europos Komisiją pradėti konsultacijas dėl MVI apibrėžties.
- atkreiptinas dėmesys, kad verslo startui, esant vienam savininkui, ir norint įsitikinti prekės ar paslaugos paklausa rinkoje, pakankamai patraukli yra mažosios bendrijos teisinė verslo forma, kaip alternatyva uždarnosios akcinės bendrovės steigimui, nes steigiant mažąją bendriją nereikalaujama pradinio įnašo (įstatinio kapitalo), paprastesnė buhalterinė apskaita, pakankamai didelė vadovo ir narių darbo ir pelno pasiskirstymo laisvė, nes veiklą reglamentuoja ne darbo, o civilinis kodeksas. Vėliau, kai į verslą norimą pritraukti finansų iš šalies, mažoji bendrija gali būti pertvarkoma į uždarąją akcinę bendrovę.
- siūlome projektus svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lrv.lt